

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Specialiųjų tyrimų tarnybai
A. Jakšto g. 6
Vilnius

2018-12-21 Nr. (12.36)-6K-1806878

100 Atkurtai
Lietuvai

DĖL MOTYVUOTOS IŠVADOS PATEIKIMO

Vadovaudamiesi Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, 8 punktu, teikiame Motyvuotą išvadą dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, finansų ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų ir valstybės valdomų įmonių veiklos sričių, kuriose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė, 2018 metų analizės ir vertinimo rezultatų.

PRIDEDAMA.8 lapai.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

L. Vaišnorienė, tel. (8 5)239 0227, el. p. lidija.vaisnoriene@finmin.lt)

Lydrastis STT 2018

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

MOTYVUOTA IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS, FINANSŲ MINISTRO VALDYMO SRIČIAI PRISKIRTŲ ĮSTAIGŲ IR VALSTYBĖS VALDOMŲ ĮMONIŲ VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE YRA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, 2018 METŲ ANALIZĖS IR VERTINIMO REZULTATŲ

2018 m. gruodžio 20 d.
Vilnius

Motyvuota išvada dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, finansų ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų ir valstybės valdomų įmonių veiklos sričių, kuriose yra korupcijos pasireiškimo tikimybė, 2018 metų analizės ir vertinimo rezultatų (toliau – Motyvuota išvada) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalimi, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, 7 punktu, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, ir Finansų ministerijos ir finansų ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų, įmonių korupcijos prevencijos tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007 m. rugsėjo 20 d. įsakymu Nr. 1K-261 „Dėl Finansų ministerijos ir finansų ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų, įmonių korupcijos prevencijos tvarkos aprašo patvirtinimo ir Finansų ministerijos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisijos sudarymo“ (toliau – Finansų ministerijos korupcijos prevencijos tvarkos aprašas), II skyriaus „Veiklos sričių, kuriose yra didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas, analizė ir vertinimas“ nuostatomis.

1. 2018 METAIS ANTIKORUPCINIŲ POŽIŪRIU ANALIZUOTOS IR VERTINTOS VEIKLOS SRITYS

2018 m. III ketvirtį atlikta Lietuvos Respublikos finansų ministro 2018 m. birželio 22 d. įsakyme Nr. 1K-226 „Dėl Lietuvos Respublikos finansų ministerijos ir finansų ministro valdymo sričiai priskirtų įstaigų, įmonių veiklos sričių, kurių antikorupeinė analizė ir vertinimą tikslinga atlikti 2018 metais, nustatymo“ nurodytų veiklos sričių antikorupeinė analizė ir vertinimas (toliau – antikorupeinė analizė ir vertinimas):

1. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – valstybės skolinių įsipareigojimų administravimas, pasiūlymų dėl Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių valstybės išdo valdymą, Lietuvos Respublikos Vyriausybės skolinimąsi valstybės vardu ir valstybės vardu prisiimtų skolinių įsipareigojimų valdymą, tobulinimo teikimas.

2. Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnybos prie Finansų ministerijos – teisės aktų, reglamentuojančių saugiųjų dokumentų ir saugiųjų dokumentų blankų leidybą, technologinę apsaugą ir gamybą, reikalavimų laikymosi Vyriausybės vertybinių popierių, banderolių, keleivinio transporto bilietai, oficialiųjų žymėjimo ženklų, dokumentų blankų privalomasias formas tvirtinančiose įstaigose priežiūra.

3. Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – muitinės formalumų, susijusių su prekėmis, atlikimas.

4. Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos:

4.1. mokesčių prievolių užtikrinimas;

4.2. viešieji pirkimai: viešojo pirkimo inicijavimas, techninės specifikacijos rengimas, pasirašytų viešojo pirkimo sutarčių vykdymo priežiūra.

5. Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – turto arba verslo vertintojų ir turto arba verslo vertinimo įmonių veiklos priežiūra.

6. Viešosios įstaigos Centrinės projektų valdymo agentūros – ilgalaikių konsultacijų teikimas viešojo sektoriaus institucijoms, rengiančioms ir įgyvendinančioms investicijų projektus.

7. Lietuvos statistikos departamento – įstaigos sudaromų sutarčių projektų derinimas.

8. Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – azartinių lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo tvarkos pažeidimų tyrimas vykdant licencijų neturinčių subjektų veiklos kontrolę.

9. Valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“:

9.1. ūkio subjektų veiklos patikrinimai;

9.2. tauriųjų metalų ir brangakmenių, jų gaminių prabavimas, išspaudavimas ir kokybės pažymėjimų išdavimas.

10. Valstybės įmonės Turto banko – valstybės paveldėto turto, kai tokį turtą sudaro nekilnojamasis turtas, įskaitant ir žemės sklypus, ant kurių yra pastatai, ir akcijų administravimas, valdymas, realizavimas.

11. Valstybės įmonės „Indėlių ir investicijų draudimas“ – indėlių draudimo įmokų ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įmokų apskaičiavimas.

12. Uždarnosios akcinės bendrovės „Būsto paskolų draudimas“ – nekilnojamojo turto valdymas ir realizavimas.

13. Uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūros – bendrovės turto valdymas, naudojimas, disponavimas juo, lėšų jai išlaikyti naudojimo priežiūra ir kontrolė.

14. Uždarnosios akcinės bendrovės „Lietuvos energija“:

14.1. Vilniaus kogeneracinės jėgainės ir Kauno kogeneracinės jėgainės statybų projektų įgyvendinimas;

14.2. elektros energijos vagsčių nustatymas;

14.3. naujų vartotojų prijungimas;

14.4. viešųjų pirkimų organizavimas.

2. ANTIKORUPCINĘ ANALIZĘ IR VERTINIMĄ ATLIKĘ SUBJEKTAI

Antikorupcinę analizę ir vertinimą atliko Lietuvos Respublikos finansų ministerijoje (toliau – Finansų ministerija), finansų ministro valdymo sričiai priskirtose įstaigose (toliau – įstaigos) ir valstybės valdomose įmonėse, kuriose Finansų ministerija yra akcijų valdytoja arba įgyvendina savininko teises (toliau – įmonės), sudarytos darbo grupės.

Finansų ministerijos korupcijos prevencijos tvarkos aprašo 11 punkte nustatyta tvarka antikorupcinę analizę ir vertinimą atlikusios darbo grupės parengė analizuotų veiklos sričių vertinimo aprašymus (toliau – veiklos sričių vertinimo aprašymai) ir pateikė juos svarstyti Finansų ministerijos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisijai.

Finansų ministerijos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisija, vadovaudamasi Finansų ministerijos korupcijos prevencijos tvarkos aprašo 11.3.2 papunkčiu, 2018 m. lapkričio 28, 30 ir gruodžio 5 d. posėdžiuose apsvaščiusi veiklos sričių vertinimo aprašymus, iš esmės jiems pritarė, tačiau pateikė pastabų ir pasiūlymų patikslinti kai kuriuose veiklos sričių vertinimo aprašymuose pateiktas korupcijos prevencijos priemones, skirtas veiklos sričių analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams sumažinti ar pašalinti.

Motyvuojoje išvadoje pateikiama informacija apie korupcijos rizikos veiksniai ir siūlomas įgyvendinti korupcijos prevencijos priemones, patikslintas pagal minėtuose Finansų ministerijos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisijos posėdžiuose pateiktas pastabas ir pasiūlymus.

Į Motyvuoją išvadą neįtraukta informacija apie veiklos sritis, kurių antikorupcinės analizės ir vertinimo metu nenustatyta korupcijos rizikos veiksniai. Ši informacija yra pateikta Finansų ministerijai atitinkamuose įstaigų ir įmonių veiklos sričių vertinimo aprašymuose, apsvaščiusi ir

įvertinta minėtuose Finansų ministerijos korupcijos prevencijos koordinavimo ir kontrolės komisijos posėdžiuose.

3. ANTIKORUPCINĖS ANALIZĖS IR VERTINIMO TIKSLAS, DUOMENŲ RINKIMO IR VERTINIMO METODAI

Antikorupcinės analizės ir vertinimo tikslas – nustatyti Finansų ministerijos, įstaigų ir įmonių veiklos sritis, nurodytas Motyvuotos išvados 1 skyriuje, veikiančius išorinius, vidinius ar individualius rizikos veiksniai (sąlygas, įvykius ar aplinkybes), galinčius sudaryti prielaidas atsirasti korupcijai, ir parengti bei įgyvendinti korupcijos prevencijos priemonės analizės ir vertinimo metu nustatytiems korupcijos rizikos veiksniams sumažinti ar pašalinti.

Duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

- veiklos sričių analizavimo klausimynų parengimas ir pateikimas pildyti padaliniams, atliekantiems funkcijas analizuotose veiklos srityse;
- pagal klausimynus gautos informacijos analizė ir vertinimas;
- veiklos sritis reglamentuojančių teisės aktų nuostatų vertinimas antikorupciniu požiūriu;
- pokalbiai su veiklą vykdančiais darbuotojais, jų vadovais ir gautos informacijos vertinimas.

Korupcijos rizikos veiksniai veiklos srityse nustatyti nagrinėjant analizuojamas veiklos sritis reglamentuojančius teisės aktus, iš jų ir priimtus Finansų ministerijoje, įstaigose ir įmonėse, veiklos srityse priimtus sprendimus ir atliktus veiksmus, vertinant, ar yra laikomasi įstatymų, Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų bei sutarčių, turinčių įtakos veiklai, ar priimti visi teisės aktai, būtini įstatymams taikyti, ar juose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, t. y. ar įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, ar aiškūs kriterijai, sprendimo priėmimo terminai ir sprendimus priimančys subjektai, ar aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai, atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos, nustatyta sprendimų apskundimo tvarka, ar ši tvarka pakankama, ar ji nesuteikia pernelyg plačių įgaliojimų valstybės tarnautojams (darbuotojams) veikti savo nuožiūra, ar joje nėra perteklinių reikalavimų, ar yra įtvirtinta ir ar funkcionuoja vidaus kontrolės sistema ir kt.

4. NUSTATYTI KORUPCIJOS RIZIKOS VEIKSNIAI IR SIŪLAMOS KORUPCIJOS RIZIKOS MAŽINIMO PRIEMONĖS

4.1. FINANSŲ MINISTERIJOS VEIKLOS – VALSTYBĖS SKOLINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ ADMINISTRAVIMO – SRITYJE

Korupcijos riziką didinantys veiksniai:

1. Finansų ministerijos teisės aktuose netiksliai reglamentuotos Valstybės išdo departamento skyrių faktiškai atliekamos funkcijos.

2. Valstybės išdo departamento ir Skolinimosi ir pinigų valdymo skyriaus nuostatuose nustatyta funkcija, kuri neatitinka teisės aktuose nustatytos Finansų ministerijos leidimų išdavimo procedūros.

3. Darbuotojų pareigybių aprašymuose nenustatyta jų faktiškai atliekama funkcija, susijusi su Finansų ministerijos leidimų išdavimu.

Korupcijos rizikos mažinimo priemonė – Finansų ministerijos teisės aktuose išsamiai reglamentuoti Valstybės išdo departamento, jo skyrių ir darbuotojų atliekamas funkcijas administruojant valstybės skolinius įsipareigojimus ir nustatyti aiškias darbo procedūras.

4.2. MUITINĖS DEPARTAMENTO PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS VEIKLOS – MUITINĖS FORMALUMŲ, SUSIJUSIŲ SU PREKĖMIS, ATLIKIMO – SRITYJE

Korupcijos riziką didinantys veiksniai:

1. Lietuvos Respublikos muitinės (toliau – muitinė) ir kitų valstybės institucijų sulaikytų prekių, neturinčių Sąjungos prekių muitinio statuso (toliau – sulaikytos prekės), kainos nustatymo mechanizmas reglamentuotas neišsamiai: neapibrėžti sulaikytoms prekėms vertinti naudojami duomenų šaltiniai, nenustatyti aiškūs kriterijai, kuriais remiantis turėtų būti vertinamos atskiros sulaikytų prekių grupės ir (arba) mažinama sulaikytų prekių kaina, sulaikytų prekių vertinimą atliekantiems muitinės pareigūnams suteikti pernelyg platūs įgaliojimai.

2. Teisės aktuose nenustatytas konkretus terminas, per kurį sulaikytos prekės turi būti gražinamos pagrindą jas teisėtai valdyti turintiems asmenims, kurie kreipėsi dėl prekių gražinimo, muitinės pareigūnai sprendimus dėl prekių gražinimo termino gali priimti savo nuožiūra ir vilkinti prekių gražinimą.

3. Teisės aktuose nenustatytas momentas, nuo kurio pradedamos skaičiuoti sulaikytų prekių administravimo išlaidos, todėl muitinės pareigūnai gali nevienodai suprasti ir skirtingai taikyti teisės aktų nuostatas apskaičiuodami administravimo išlaidų sumą. Teisės aktas, kuriame reglamentuota sulaikytų prekių administravimo išlaidų apskaičiavimo metodika, yra skelbiamas tik muitinės vidaus tinklalapyje, todėl tretieji asmenys neturi galimybės susipažinti su jiems aktualia administravimo išlaidų apskaičiavimo tvarka.

4. Trečiųjų asmenų rašytines pretenzijas dėl sulaikytų prekių realizavimo konkurso vykdymo ir (arba) rezultatų nagrinėja komisija, kurios nariai – to paties muitinės administracijos padalinio, kurio veiksmai skundžiami, pareigūnai.

5. Teisės aktuose nustatyta sulaikytų prekių realizavimo aukcione tvarka sudaro galimybes aukciono dalyviams, tiesiogiai bendraujant aukciono metu, susitarti dėl konkrečių prekių įsigijimo ir (arba) kainos ir sumažinti valstybės pajamas už realizuojamas sulaikytas prekes.

6. Sulaikytų prekių (kelių transporto priemonių) pardavimo juridiniams asmenims kainos sumažinimo mechanizmo reglamentavimas, nepagrįstas racionaliais ir aiškiais prekių kainos sumažinimo kriterijais, sudaro sąlygas juridiniams asmenims piktnaudžiauti teisės aktuose nustatytais prekių įsigijimo būdais ir tas pačias prekes įsigyti žymiai sumažinta kaina (konkurso būdu muitinės įstaiga su juridiniais asmenimis sudaro minėtų prekių realizavimo sutartis, tačiau konkursą laimėję juridiniai asmenys atsisako pirkti prekes pagal šias sutartis ir tas pačias prekes vėliau įsigyja muitinės organizuojamame aukcione, tačiau už žymiai (iki 65 proc.) sumažintą kainą.

Korupcijos rizikos mažinimo priemonės:

1. Detaliai reglamentuoti sulaikytų prekių kainodaros mechanizmą, nustatant:

1.1. prekės muitinę vertę kaip prekės pardavimo kainos apskaičiavimo būtinąjį elementą;

1.2. aiškų naudojamų kitų duomenų šaltinių (interneto, spaudos) duomenų vertinimą ir kriterijus, kuriais remiantis turi būti atliekamas atskirų prekių grupių vertinimas ir (arba) kainos mažinimas;

1.3. aiškius realizuojamų prekių, kurios nebuvo parduotos aukcione, pradinės pardavimo aukcione kainos mažinimo atitinkamu procentiniu dydžiu kriterijus;

1.4. reikalavimus dėl Ne Bendrijos prekių kainos nustatymo komisijos sprendimų turinio, kurie leistų objektyviai įvertinti šios komisijos sprendimų dėl realizuotinių sulaikytų prekių kainos apskaičiavimo teisėtumą;

1.5. kad panaikinama nuostata dėl Komisijai teisės juridinio asmens neperkamos prekės kainą iš karto sumažinti iki 50 procentų.

2. Teisės aktuose nustatyti konkretų sulaikytų prekių gražinimo terminą ir numatyti galimybę sulaikytas prekes atsiimančiam asmeniui pateikti muitinės įstaigai įsiteisėjusį sprendimą dėl sulaikytų prekių gražinimo.

3. Nustatyti konkretų momentą, nuo kurio pradedamos skaičiuoti sulaikytų prekių administravimo išlaidos ir paskelbti tai reglamentuojantį teisės aktą Teisės aktų registre.

4. Įteisinti nuostatą, kad trečiųjų asmenų rašytinių pretenzijų dėl sulaikytų prekių realizavimo konkurso vykdymo ir (arba) rezultatų nenagrinėtų to paties muitinės administracijos padalinio, kurio veiksmai skundžiami, pareigūnai.

5. Atlikti sulaikytų prekių realizavimo būdų taikymo privalumų ir trūkumų analizę ir pateikti muitinės vadovybei išvadą dėl galimybės tiesioginius prekių realizavimo būdus pakeisti elektroniniais.

4.3. VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ – VIEŠOJO PIRKIMO INICIJAVIMO, TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS RENGIMO, PASIRAŠYTŲ VIEŠOJO PIRKIMO SUTARČIŲ VYKDYMO – PRIEŽIŪROS SRITYJE

Korupcijos riziką didinantys veiksniai:

1. Viešųjų pirkimų techninės specifikacijos iki viešojo pirkimo pradžios skelbiamos Centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje (toliau – CVP IS) pirkimą vykdančių darbuotojų nuožiūra.

2. Neišsamiai reglamentuota viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūra: nedetalizuoti kriterijai, pagal kuriuos būtų galima spręsti, ar viešųjų pirkimų sutartys vykdomos tinkamai, nenustatyti konkretūs viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros veiksmai, kuriuos turėtų atlikti už sutarčių vykdymo priežiūrą atsakingi subjektai.

3. Nereglamentuotas viešajame pirkime dalyvaujančių asmenų privačių interesų deklaracijų duomenų kontrolės mechanizmas, todėl yra atvejų, kai viešajame pirkime dalyvaujantys asmenys, nėra papildę savo privačių interesų deklaracijų duomenimis apie savo pareigas vykdant viešąjį pirkimą.

Korupcijos rizikos mažinimo priemonės:

1. Nustatyti, kokių konkrečių viešųjų pirkimų ar jų grupės techninės specifikacijos turi būti privalomai skelbiamos CVP IS iki viešojo pirkimo pradžios.

2. Reglamentuoti viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros mechanizmą, nustatant viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo vertinimo kriterijus ir už sutarčių vykdymo priežiūrą atsakingų subjektų atliekamus viešųjų pirkimų sutarčių vykdymo priežiūros veiksmus.

3. Nustatyti viešajame pirkime dalyvaujančių asmenų privačių interesų deklaracijų duomenų kontrolės procedūras ir veiksmus.

4. Sudaryti galimybę viešuosiuose pirkimuose dalyvaujantiems subjektams patogiu būdu anonimiškai pateikti informaciją dėl galimai neskaidriai vykdomų pirkimų, sukuriant viešai prieinamą anoniminę apklausos anketą.

4.4. VALSTYBĖS DOKUMENTŲ TECHNOLOGINĖS APSAUGOS TARNYBOS PRIE FINANSŲ MINISTERIJOS VEIKLOS – TEISĖS AKTŲ, REGLAMENTUOJANČIŲ SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ IR SAUGIŲJŲ DOKUMENTŲ BLANKŲ LEIDYBĄ, TECHNOLOGINĘ APSAUGĄ IR GAMYBĄ, REIKALAVIMŲ LAIKYMO SI VYRIAUSYBĖS VERTYBINIŲ POPIERIŲ, BANDEROLIŲ, KELEIVINIO TRANSPORTO BILJETŲ, OFICIALIŲJŲ ŽYMĖJIMO ŽENKLŲ, DOKUMENTŲ BLANKŲ PRIVALOMĄSIAS FORMAS TVIRTINANČIOSE ĮSTAIGOSE PRIEŽIŪROS – SRITYJE

Korupcijos riziką didinantys veiksniai:

1. Nereglamentuoti Vyriausybės vertybinių popierių, banderolių, keleivinio transporto bilietų, oficialiųjų žymėjimo ženklų, dokumentų blankų privalomąsias formas tvirtinančių įstaigų (toliau – formas tvirtinanti įstaiga) priežiūros procesą sudarantys procedūriniai veiksmai.

2. Nepakankamos formas tvirtinančių įstaigų priežiūros funkcijas atliekančių darbuotojų žinios antikorpucine tema.

Korupcijos rizikos mažinimo priemonė:

1. Parengti formas tvirtinančių įstaigų veiklos priežiūros procesą ir procedūras reglamentuojantį teisės aktą.

2. Organizuoti formas tvirtinančių įstaigų priežiūros funkcijas atliekančių darbuotojų antikorpucinius mokymus.

4.5. AUDITO, APSKAITOS, TURTO VERTINIMO IR NEMOKUMO VALDYMO TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS TURTO ARBA VERSLO VERTINTOJŲ IR TURTO ARBA VERSLO VERTINIMO ĮMONIŲ VEIKLOS PRIEŽIŪROS SRITYJE

Korupcijos riziką didinantys veiksniai:

1. Teisės aktuose neregamentuotos rizikos vertinimu pagrįstos turto arba verslo vertintojų ir turto arba verslo vertinimo įmonių veiklos priežiūros procedūros.

2. Teisės aktuose nustatyta ir įgyvendinama skirtinga vertintojo asistento, vertintojo, vertintojo eksperto (toliau kartu – vertintojai) ir bankroto administratorių, bankroto administratorių padėjėjų, restruktūrizavimo administratorių (toliau kartu – administratoriai) kvalifikacijos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarka (administratorių egzamino testas ir praktinės užduotys sprendžiamos kompiuteriu, vertintojų kvalifikacijos egzaminą vykdo ir rezultatus vertina egzaminų komisija).

Korupcijos rizikos mažinimo priemonės:

1. Pateikti Finansų ministerijai pasiūlymus dėl rizikos vertinimu pagrįstos turto arba verslo vertintojų ir turto arba verslo vertinimo įmonių veiklos priežiūros reglamentavimo.

2. Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos teisės aktuose nustatyti, kad vertintojų kvalifikacijos egzaminas vykdomas kompiuterinėmis priemonėmis, ir įgyvendinti šį teisinio reglamentavimo pakeitimą.

4.6. LOŠIMŲ PRIEŽIŪROS TARNYBOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS VEIKLOS – AZARTINIŲ LOŠIMŲ IR DIDŽIŲJŲ LOTERIJŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS PAŽEIDIMŲ TYRIMO VYKDANT LICENCIJŲ NETURINČIŲ SUBJEKTŲ VEIKLOS KONTROLĘ – SRITYJE

Korupcijos riziką didinantys veiksniai:

1. Galiojančiuose teisės aktuose nėra detalios reglamentuota azartinių lošimų ir didžiųjų loterijų organizavimo tvarkos pažeidimų tyrimą vykdančių licencijų neturinčių subjektų veiklos kontrolę (toliau – pažeidimų tyrimas) atliekančių darbuotojų atrankos tvarka, tyrimo procedūra, inicijavimo kriterijai ir tyrimo terminai.

2. Nenumatyti kriterijai, kuriais vadovaujantis atrenkamos interneto svetainės tyrimams dėl galimai nelegalios nuotolinių lošimų veiklos.

Korupcijos rizikos mažinimo priemonės:

1. Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos teisės aktuose reglamentuoti pažeidimų tyrimą atliekančių darbuotojų atrankos tvarką, pažeidimų tyrimo inicijavimo kriterijus, procedūras ir terminus.

2. Nustatyti interneto svetainių atrankos tyrimams dėl galimai nelegalios nuotolinių lošimų veiklos kriterijus.

4.7. VALSTYBĖS ĮMONĖS „LIETUVOS PRABAVIMO RŪMAI“ VEIKLOS – ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKLOS PATIKRINIMŲ IR TAURIŲJŲ METALŲ IR BRANGAKMENIŲ, JŲ GAMINIŲ PRABAVIMO, IŠPAUDAVIMO IR KOKYBĖS PAŽYMĖJIMŲ IŠDAVIMO – SRITYSE

Korupcijos riziką didinantys veiksniai:

1. Nepakankamai išsamiai reglamentuotas ūkio subjekto bendrojo rizikingumo įvertinimas.

2. Teisės aktuose nustatyta galimybė tam pačiam inspektoriui revizoriui keletą kartų iš eilės vienam atlikti to paties ūkio subjekto veiklos patikrinimus.

3. Neregamentuotas užsakymų dėl tauriųjų metalų ir brangakmenių, jų gaminių prabavimo, išpaudavimo, kokybės pažymėjimo išdavimo procedūrų atlikimo terminų nustatymas.

4. Teisės aktuose nepakankamai išsamiai reglamentuota tauriųjų metalų bandinių ir gaminių likučių grąžinimo užsakovui tvarka.

Korupcijos rizikos mažinimo priemonės:

1. Reglamentuoti valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“ atliekamos ūkio subjektų komercinės ūkinės veiklos, susijusios su tauriaisiais metalais ir brangakmeniais, patikrinimų atrankos kriterijus ir bendrąjį ūkio subjekto rizikingumo įvertinimo metodiką.

2. Valstybės įmonės „Lietuvos prabavimo rūmai“ teisės aktuose reglamentuoti ūkio subjektų patikrinimą atliekančių darbuotojų skaičiaus nustatymo kriterijus ir sąlygas.

3. Reglamentuoti užsakymų dėl tauriųjų metalų ir brangakmenių, jų gaminių prabavimo, įspaudavimo, kokybės pažymėjimo išdavimo procedūrų atlikimo terminus ir tvarką.

4. Nustatyti tauriųjų metalų bandinių ir gaminių likučių grąžinimo užsakovui tvarką.

4.8. VALSTYBĖS ĮMONĖS „INDĖLIŲ IR INVESTICIJŲ DRAUDIMAS“ VEIKLOS – INDĖLIŲ DRAUDIMO ĮMOKŲ IR ĮSIPAREIGOJIMŲ INVESTUOTOJAMS DRAUDIMO ĮMOKŲ APSKAIČIAVIMO – SRITYJE

Korupcijos riziką didinantis veiksnys – nepakankamai išsamiai reglamentuota specialiosios (*ex post*) indėlių draudimo įmokos apskaičiavimo, įgyvendinimo ir naudojimosi Elektronine draudimo įmokų valdymo sistema tvarka (aiškiai nenurodytos visų subjektų teisės ir pareigos, nenustatyti konkretūs administracinių procedūrų ir sprendimų priėmimo terminai).

Korupcijos rizikos mažinimo priemonės:

1. Aiškiau reglamentuoti valstybės įmonės „Indėlių ir investicijų draudimas“, šios įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančios Finansų ministerijos ir visų indėlių draudimo sistemos dalyvių teises, pareigas, sprendimų priėmimo tvarką ir terminus apskaičiuojant specialiąją (*ex post*) indėlių draudimo įmoką ir įgyvendinant su šios įmokos apskaičiavimu susijusias procedūras.

2. Valstybės įmonės „Indėlių ir investicijų draudimas“ teisės aktuose reglamentuoti naudojimosi Elektronine draudimo įmokų valdymo sistema procedūras.

4.9. UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS VIEŠŲJŲ INVESTICIJŲ PLĖTROS AGENTŪROS VEIKLOS – TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO, DISPONAVIMO JUO, LĖŠŲ AGENTŪRAI IŠLAIKYTI NAUDOJIMO PRIEŽIŪROS IR KONTROLĖS – SRITYSE

Korupcijos riziką didinantis veiksnys – neišsamiai reglamentuotos uždarnosios akcinės bendrovės Viešųjų investicijų plėtros agentūra (toliau – VIPA) finansinio turto investavimo ir finansinės rizikos valdymo procedūros (nenustatytas ataskaitų apie finansinio turto investavimą turinys, forma, periodiškumas, asmenys, kuriems teikiamos ataskaitos, ataskaitas rengiančių asmenų veiksmai ir atsakomybė, nenustatyti reikalavimai dėl atsakingų asmenų kvalifikacijos, neregamentuoti VIPA informacinių sistemų saugos klausimai ir įslaptintos informacijos saugojimo tvarka ir terminai).

Korupcijos rizikos mažinimo priemonė – VIPA vidaus teisės aktuose išsamiai reglamentuoti VIPA finansinio turto investavimo ir finansinės rizikos valdymo procedūras, jas atliekančių asmenų atsakomybę, VIPA informacinių sistemų saugos klausimus, įslaptintos informacijos saugojimo tvarką ir terminus.

4.10. UŽDAROSIOS AKCINĖS BENDROVĖS „LIETUVOS ENERGIJA“ VEIKLOS – VILNIAUS KOGENERACINĖS JĖGAINĖS IR KAUNO KOGENERACINĖS JĖGAINĖS STATYBŲ PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO, ELEKTROS ENERGIJOS VAGYSČIŲ NUSTATYMO, NAUJŲ VARTOTOJŲ PRIJUNGIMO IR VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ORGANIZAVIMO – SRITYSE

Korupcijos riziką didinantys veiksniai:

1. Viešojo pirkimo techninėje specifikacijoje gali būti nurodytos pirkimo sąlygos, sudarančios galimybę pirkimų konkursą laimėti vienam dalyviui, sutarties vykdymo metu gali būti priimami ne iki galo ar nekokybiškai atlikti darbai, paslaugos ar netinkamos kokybės prekės, galimai ne visi viešųjų pirkimų komisijų nariai ir su viešaisiais pirkimais susiję darbuotojai tinkamai deklaruoja privačius interesus (neatnaušina deklaracijų duomenų, neatskleidžia aplinkybių ir sąsajų su savo ankstesnėmis darbovietėmis ir kitomis įmonėmis).

2. Darbuotojai gali neteisėtai sumontuoti paslėptus elektros įvadus, atšakas ar už atlygį nefiksuoti paslėpto elektros energijos vartojimo (vagysčių) faktų.

3. Nauji elektros vartotojai gali būti prijungiami ne eilės tvarka, gali būti priimami nekokybiškai atlikti naujų klientų prijungimo darbai.

Korupcijos rizikos mažinimo priemonės:

1. Reglamentuoti pasirengimo viešajam pirkimui procedūras (rinkos analizę, konsultacijas su potencialiais prekių ir paslaugų teikėjais, ekspertais, pasitikėjimo telefonu gautos informacijos vertinimą) ir pirkimo sutarčių vykdymo kontrolės procedūras.

2. Stiprinti viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevenciją, parengiant dovanų registro formą ir dovanų apskaitos proceso aprašą.

3. Parengti paslėpto elektros energijos vartojimo (vagysčių) rizikos valdymo aprašą.

4. Parengti ir įgyvendinti „Lietuvos energijos“ įmonių grupėje automatizuotą rangos darbų vykdymo priežiūros procesą.

Finansų ministras

Vilius Šapoka